

I. Bevezető: Agrárpolitikai prioritások

A 2010. évi költségvetési előirányzatok kidolgozásakor - az előző évekhez hasonlóan - abból indultunk ki, **Magyarország** az EU teljes jogú tagjaként és a változó agrárpolitika tevékeny alakítójaként alapvetően érdekelt abban, hogy a megváltozott világgazdasági-, és élelmiszertermelési kihívásokhoz igazodva **a mindenkori közös agrárpolitika keretei között növelje termelését és éljen az összes támogatási konstrukció teljes körű kihasználásával.**

A feladatok meghatározásakor és a helyzet értékelésekor figyelembe kell venni, hogy az EU-hoz történő csatlakozásunk új dimenzióba helyezte a hazai agrárgazdaságot és az élelmiszerpiacot. A Közösséghez való csatlakozásunk a verseny éleződését, az import-nyomás erősödését hozta a támogatási rendszer teljes átalakulása mellett.

A fentiek alapján **az agrárpolitika legfontosabb törekvései:**

- *a több mint 10 millió hazai fogyasztó és a bővülő export piacok egészséges élelmiszerekkel történő ellátása,*
- *a vidéken élők jövedelembiztonságának és megélhetésének javítása,*
- *a Közös Agrárpolitika kereteiben hazánk számára rendelkezésre álló ágazat- és vidékfejlesztési források lehívása, célszerű és eredményes felhasználása.*

Mindezek feltétele, a gazdálkodók versenyképességének javítása, a technológiai fejlesztés ösztönzésével, az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos követelmények betartásával, az uniós állatjóléti- és higiéniai feltételek, a környezetgazdálkodási előírások érvényesítése.

Különleges kihívásként jelentkeznek továbbá:

- *az élelmiszergazdaságot is érzékenyen érintő pénzügyi-gazdasági válság kezelése, a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások fizetőképességének megőrzése,*
- *a technikai színvonalban meglévő lemaradásunk felszámolása, melynek eszköze, hogy az uniós támogatások jelentős részét is a versenyképesség javítását szolgáló technikai megújításra és szerkezet átalakításra, gépbeszerzésre és állattartó telepek felújítására fordítjuk, valamint*
- *a termelési szerkezetben kialakult aránytalanság felszámolása, az állattenyésztés és a kertészet arányának növelése.*

A tárca a Kormány programjához igazodóan, alapfeladataiból kiindulva és az engedélyezett költségvetési támogatási kerethez igazodva határozta meg 2010. évi költségvetési gazdálkodási célkitűzéseit. Az FVM felelős az agrárpolitika alakításáért, az agrár- és vidékfejlesztés elősegítéséért, az uniós és nemzeti agrártámogatások kifizető ügynökségének felügyeletéért, a növény- és állategészségügyi, az élelmiszerbiztonsági feladatok ellátásáért, az erdő-, a vad- és halgazdálkodás ágazati irányításáért, a mezőgazdasági vízgazdálkodásért és belvízvédelemért, a földügyi-térképészeti és ingatlan-nyilvántartási feladatok végrehajtásáért. A fejezet koordináló és közvetlen feladatokat is ellát a mezőgazdasági szakképzés, valamint az agrárkutatás tekintetében.

A feladatok mérlegelése alapján és a rendelkezésre álló költségvetési támogatás, valamint a realizálható bevételek figyelembevételével kialakított 2010. évi tervszámokat az 1. számú

táblázat foglalja össze, s az *agrár- és vidékfejlesztési támogatások* teljes körét pedig a 2. számú táblázat mutatja be.

A 2010. évi költségvetési támogatási keret az alábbi szerkezeti változások eredményeképpen alakult ki:

2009. évi eredeti támogatási előirányzat	177.042,5 millió forint,
2009. évi zárolások bázisba építése	- 11.520,8 millió forint,
5%-os járulékcsoökkentés	- 1.011,8 millió forint,
Ehó megszüntetés	- 125,8 millió forint,
Fejezetek közötti átadás	- 4,1 millió forint,
MVH informatikai (IIER) fejlesztésre	3.000,0 millió forint,
Áttérés az új agrár-károenyhítési rendszerre	2.000,0 millió forint,
Top-up csökkentés	- 33.000,0 millió forint,
Egyéb fejezeti kezelésű előirányzat csökkentés	- 5.000,0 millió forint,
Fejezeti egyensúlyi tartalék elvonás	- 1.500,0 millió forint,
2010. évre tervezett költségvetési támogatás	129.880,0 millió forint.

A gazdasági válság körülményei között 2010-ben - mind az intézmények, mind a fejezeti szakmai előirányzatok tekintetében - a 2009. évinél alacsonyabb szintű bevétel tervezhető.

Az FVM fejezet 2010. évi költségvetésének kiadási főösszege 268.563,1 millió forint.

*Szükséges kiemelni, hogy a termelők nem csak az FVM költségvetéséből, hanem közvetlenül az EU-tól is kapnak agrártámogatásokat (egységes területalapú támogatást, valamint piaci támogatásokat) a Kincstári Egységes Számla (KESZ) közbeiktatásával, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal közreműködésével. A támogatások teljes körét tekintve, a 2010. évi költségvetés tervezett előirányzatai alapján megállapítható, hogy **az agrár- és a vidékfejlesztési támogatásokra 2010. évben felhasználható összes forrás 462.974,7 millió forint, amely összeg több mint duplája az uniós csatlakozás előtti év támogatási előirányzatának.***

Az ágazat összes támogatásán belül az EU alapjaiból lehívható összeg 373.596,0 millió forintot, azaz 81,1%-ot, a nemzeti költségvetésből biztosított összeg pedig 87.378,7 millió forintot, azaz 18,9%-ot tesz ki. Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások további jellemzői:

Az agrártámogatásokon belül meghatározó súlyt képviselnek az EU által közvetlenül finanszírozott egységes területalapú támogatások, a SAPS és ennek nemzeti kiegészítése, a top-up. SAPS támogatás címén 234.958,0 millió forinthez, az egységes területalapú támogatás nemzeti kiegészítéssel együtt összesen 279.958,0 millió forinthez juthatnak a termelők, amely 39.000,0 millió forinttal több mint az előző évben lehívható összeg. Az ugyancsak EU által közvetlenül térített agrárpiaci támogatások összege 41.764,5 millió forint. A SAPS és a piaci támogatások együttes összege 276.722,5 millió forint.

Az EU társfinanszírozással működtetett támogatások előirányzata összesen 134.548,4 millió forint. Ezek közül *az agrártermelők az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében összesen 129.158,4 millió forint támogatáshoz juthatnak.* Ez komoly előrelépést jelent a mezőgazdaság és erdészeti ágazat versenyképességének javításában, a környezet és a vidék fejlesztésében, a vidéki területeken élők életminőségének javításában, a diverzifikáció ösztönzésében.

1. számú táblázat: Az FVM fejezet 2009. évi eredeti és 2010. évi tervezett előirányzatai, millió forint

Megnevezés	2009. évi eredeti előirányzat			2010. évi tervezett előirányzat		
	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadás	Bevétel	Támogatás
1 - 9. cím Intézmények összesen	79.049,9	42.155,9	36.894,0	73.403,2	38.309,6	35.093,6
10/02 MVH IIER fejlesztési támogatás*	-	-	-	3 000,0	-	3 000,0
10/01. Beruházás	74,9	-	74,9	74,9	-	74,9
10/02. Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok	6 427,6	1 500,0	4 927,6	5 272,8	1 500,0	3 772,8
10/03. PHARE, Átmeneti támogatás prog.jai	503,6	503,6	-	-	-	-
10/05. Nemzeti támogatások	87.581,2	-	87.581,2	49.203,8	2.000,0	47.203,8
Erdészeti támogatások együtt	1 091,8	-	1 091,8	1 300,0	-	1 300,0
Termőföldvédelem támogatása	251,0	-	251,0	-	-	-
Állattenyésztési feladatok	780,0	-	780,0	750,0	-	750,0
Vadgazdálkodás támogatása	180,0	-	180,0	10,0	-	10,0
Fejlesztési típusú támogatások	870,0	-	870,0	350,0	-	350,0
Folyó kiadások és jövedelemtámogatások	83.786,6	-	83.786,6	42.793,8	-	42.793,8
Erdőtelepítés, erdőszerkezet, fásítás	270,0	-	270,0	-	-	-
Nemzeti agrár-kárenyhítés	351,8	-	351,8	4 000,0	2 000,0	2 000,0
10/06. Állat- és növénykártalanítás	500,0	-	500,0	500,0	-	500,0
10/07. Árfolyamkockázat és egyéb nem tér.	4.000,0	-	4.000,0	2.000,0	-	2.000,0
10/13. EU tagságból eredő feladatok	500,0	-	500,0	400,0	-	400,0
10/04. Egyéb uniós támogatás nemzeti rész	2.930,0	-	2.930,0	3.350,0	-	3.350,0
Méhészeti Nemzeti Program	480,0	-	480,0	480,0	-	480,0
Igyál tejet program	900,0	-	900,0	400,0	-	400,0
Egyes speciális szövetkezések tám.	450,0	-	450,0	910,0	-	910,0
Egyes állatbetegségek tám.	1 100,0	-	1 100,0	500,0	-	500,0
Uniós programok ÁFA fedezete	-	-	-	800,0	-	800,0
Iskolagyümölcs program	-	-	-	260,0	-	260,0
10/11/02. ÚMV Program (NVT II.)	148.439,3	109.264,5	39.174,8	129.158,4	95.343,5	33.814,9
10/11/03. Halászati Operatív Program	1.200,0	900,0	300,0	2.040,0	1.530,0	510,0
10/14. Fejezeti tartalék	160,0	-	160,0	160,0	-	160,0
FEJEZET ÖSSZESEN	331.366,5	154.324,0	177.042,5	268.563,1	138.683,1	129.880,0

Megjegyzés: Az MVH IIER fejlesztés támogatás előirányzat a fejezet címrrendjében az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok között szerepel

2. számú táblázat

A 2009. és 2010. évi agrár- és vidékfejlesztési támogatások, millió forint

Az előirányzat neve	2009. évi			2010. évi		
	Nemzeti támogatás	EU forrás	Összesen	Nemzeti támogatás	EU forrás, Bevétel ¹	Összesen
Nemzeti támogatások	87.581,2	-	87.581,2	47.203,8	2 000,0	49.203,8
Erdészeti feladatok	1.091,8	-	1.091,8	1.300,0	-	1.300,0
Termőföldvédelem támogatása	251,0	-	251,0	-	-	-
Állattenyésztési feladatok	780,0	-	780,0	750,0	-	750,0
Vadgazdálkodás támogatása	180,0	-	180,0	10,0	-	10,0
Fejlesztési típusú támogatások	870,0	-	870,0	350,0	-	350,0
Folyó kiadások és jövedelem támogatások	83.786,6	-	83.786,6	42.793,8	-	42.793,8
Erdőtelepítés, erdőszerkezet-átalakítás, fásítás	270,0	-	270,0	-	-	-
Nemzeti agrár kárenyhítés ¹	351,8	-	351,8	2 000,0	2 000,0	4.000,0
Állat- és növénykártalanítás	500,0	-	500,0	500,0	-	500,0
Árfolyamkockázat és egyéb EU által nem térített kiad.	4.000,0	-	4.000,0	2.000,0	-	2.000,0
EU társfinanszírozással működő támogatások	49.798,0	110.164,5	159.962,5	37.674,9	96.873,5	134.548,4
Méhészeti Nemzeti Program ²	480,0	-	480,0	480,0	-	480,0
Igyál tejet program ²	900,0	-	900,0	400,0	-	400,0
Iskolagyümölcs program ²	-	-	-	260,0	-	260,0
Egyes speciális szövetkezések támogatása ²	450,0	-	450,0	910,0	-	910,0
Egyes állatbetegségek ellenőrzése, felszámolása ²	1.100,0	-	1.100,0	500,0	-	500,0
Unió programok ÁFA fedezete	-	-	-	800,0	-	800,0
Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (NVT II.)	39.174,8	109.264,5	148.439,3	33.814,9	95.343,5	129.158,4
Halászati Operatív Program	300,0	900,0	1.200,0	510,0	1.530,0	2.040,0
EU által közvetlenül térített támogatások	-	228.106,4	228.106,4	-	276 722,5	276 722,5
Piaci támogatások	-	61.931,4	61.931,4	-	41 764,5	41 764,5
Területalapú támogatás (SAPS + cukor kifizetés)	-	166.175,0	166.175,0	-	234 958,0	234 958,0
MINDÖSSZESEN	134.486,0	338.270,9	472.756,9	87.378,7	375.596,0	462.974,7

¹ A Nemzet agrár-kárenyhítés bevétele a mezőgazdasági termelők befizetéseiből származik (2008. évi CI. tv.).

² A támogatások uniós részét a Piaci támogatások összege tartalmazza.

A **Halászati Operatív Program** 2.040,0 millió forinttal segíti a hazai akvakultúrát, a haltermelést, a feldolgozást.

Az ugyancsak EU társfinanszírozással működő előirányzatok, a „Méhészeti Nemzeti Program”, az „Igyál tejet program”, valamint az „Egyes speciális szövetkezesek (TÉSZ, BÉSZ) támogatása” és az „Egyes állatbetegségek ellenőrzése, felszámolása támogatása”, amelyeknél a közösségi és nemzeti források megoszlása 50-50%.

Új EU társfinanszírozással működő támogatási konstrukció az „Iskolagyümölcs program”, amely 2010-ben 260,0 millió forint hazai forrás mellett, 586,9 millió forint EU-s támogatás felhasználását teszi lehetővé.

Nemzeti támogatásként 2010. évben csak az uniós szabályoknak teljes mértékben megfelelő, azaz notifikált-, mezőgazdasági és általános de minimis alapján-, illetve mentesítési rendelet alapján működő nemzeti támogatási konstrukciók működtethetők.

A fejezet költségvetésében nemzeti támogatásokra 49.203,8 millió forint kiadási előirányzat áll rendelkezésre. A tárcsa 2009. évi költségvetési gazdálkodása lehetővé teszi a 2010. évi költségvetés terhére fizetendő top-up kötelezettségből a tej top-up támogatást (melynek összege kb. 16.000,0 millió forint) 2009-ben teljesítsük és így 2010-ben nemzeti támogatások működtetésére 21.000 – 22.000 millió forint fordítható, lehetővé téve a notifikált nemzeti támogatások működtetését. A folyó kiadások és jövedelemtámogatások jogcím 42.793,8 millió forint előirányzaton felül, 2.060,0 millió forint erdészeti, állattenyésztési, vadgazdálkodási támogatási célokat szolgál, 350,0 millió forint pedig az előző években vállalt fejlesztési támogatások determinációinak finanszírozására fordítható. A nemzeti agrár-kárenyhítési feladatokhoz a központi költségvetés 2.000,0 millió forinttal járul hozzá.

A Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatból kerül finanszírozásra a kiegészítő nemzeti támogatás (top-up), valamint olyan nemzeti hatáskörbe tartozó támogatások kerülnek finanszírozásra, amelyek EU Bizottság által notifikálásra kerültek, illetve mentesítési rendelet, vagy csekély összegű támogatás formájában már kihirdetésre kerültek.

2010-ben az alábbi támogatási jogcímek működtetését tervezzük:

Állattenyésztés támogatása:

- állatjóléti támogatások (a sertés és baromfi ágazatban),
- állategészségügyi szolgáltatások támogatása: egyes állatbetegségek megelőzése, leküzdése,
- állati hulla eltávolítási és ártalmatlanítási költségének támogatása,
- rendezett piaci kapcsolatok kialakítása a baromfi és sertés ágazatban,
- haltenyésztésanyag támogatása.

Agrár-finanszírozás támogatása:

- Új Magyarország Agrárfejlesztési Hitelprogram,
- Beruházási hitelprogram,
- Intézményi kezességvállalással támogatott hitelnyújtás.

Agrár marketing támogatása:

- közösségi agrármarketing program támogatása.

Egyéb támogatások:

- növény-egészségügyi feladatok támogatása,
- jégeső elhárítás díjtámogatása,
- gázolaj jövedéki adójának de minimis támogatása,

- mezőőrök foglalkoztatásának támogatása,
- cukorrépa-termelők de minimis támogatása.

Az erdészeti feladatok támogatása önálló költségvetési soron szerepel.

II. Intézményi előirányzatok

Az FVM további szervezeti korszerűsítést 2010-ben nem tervez. *Fő célkitűzés az eddigi átalakítások, a közigazgatási korszerűsítés tartalmi megalapozása, a végrehajtott átalakítás (egyablakos, internetes ügyintézés), anyagi, elhelyezési, informatikai feltételei létrehozásának elősegítése.*

Nagy kihívást jelent a Ket. tv. hatályba lépésével összefüggő többletfeladatok teljesítése, mivel a támogatás növelésére nem volt mód, s a bevételek is a 2009. évinél alacsonyabb szinten tervezhetőek. A tervezet - különös fontossága miatt - az MVH informatikai fejlesztésére (IIER) címzetten külön keretet különített el. A többi területen (MgSzH, földhivatalok) további intézkedésekkel szükséges a végrehajtást megalapozni.

A tárca a tervezés időpontjában 39 önálló és 21 részben önálló költségvetési intézményt felügyel.

Az FVM intézmények költségvetési támogatási előirányzata 2009. évi zárolások (695,0 millió forint) bázisba építésével, az 5%-os járulékcsökkentés (1.011,8 millió forint), Ehó megszüntetés (125,8 millió forint) hatásának és a fejezetek közötti átadás (4,1 millió forint) figyelembevételével volt tervezhető.

Ezzel egyidejűleg ugyanakkor az FVM intézményeknek, nevezetesen a „Földhivatalok, FÖMI” címnek 3745,6 millió forint költségvetési befizetési kötelezettséget kell teljesítenie.

Az FVM-hez tartozó költségvetési intézmények 2010. évi tervezett létszám előirányzata 12.952 fő, 69 fővel kevesebb a 2009. évinél. 68 álláshely csökkenés a fedezet nélküli létszám törlésének következménye és egy státusz fejezetek között került átadásra.

Az egyes intézményi címek 2010. évi költségvetési előirányzatait az alábbiak jellemzik.

1. cím: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium központi igazgatása

Az FVM „Központi Igazgatás”-hoz tartozó előirányzatok a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium működésének személyi és tárgyi feltételeit biztosítják.

Az FVM Központi Igazgatása cím 2010. évi kiadási előirányzata 2.917,9 millió forint, amelyhez 2.915,9 millió forint költségvetési támogatás és 2,0 millió forint bevétel tartozik. A cím 2010. évi tervezett bevételi előirányzata - igazodva a tényleges bevételekhez – csökkent az előző évhez viszonyítva.

A költségvetési támogatási előirányzat csökkenését a 2010. évi adóváltozások, a zárolás bázisba építése, valamint a központosított bérszámfejtésre való átállás miatti fejezetek közötti előirányzat átadás magyarázza.

A címen felhalmozási kiadások tervezésére az előző évhez hasonlóan nem került sor.

Az Igazgatási cím vállalkozási tevékenységet nem végez.

Az Igazgatási címen tervezett köztisztviselői létszám-előirányzata egy fővel csökkent a 2009. évihez, illetve az engedélyezetthez viszonyítva, azaz a 2010. évben 373 fő. Az egy fő létszám-előirányzat csökkenése a központosított bérszámfejtési feladatokra való áttéréssel van összefüggésben. A minisztérium 2010-ben az uniós támogatások „Technikai segítségnyújtás” jogcím terhére - az engedélyezett létszámon felül - 65 főt tervez foglalkoztatni.

2/1. alcím: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH)

Az alcím az országos hálózattal rendelkező, 2007. január 1-jével felállított Hivatal (a korábbi állategészségügyi-, növény-egészségügyi intézmények, földművelésügyi hivatalok, Földművelésügyi Költségvetési Iroda, Állami Erdészeti Szolgálat, Országos Mezőgazdasági és Minősítő Intézet, és az Országos Borminősítő Intézet) költségvetési előirányzatait tartalmazza.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) és megyei szervei végzik az állategészségügyi, növény-egészségügyi és talajvédelemi, földművelésügyi hivatali, erdészeti, állat- és növényfajták elismerésével és minősítésével, a borgazdasági termékek előállításával és forgalomba hozatalával kapcsolatos szakhatósági feladatokat.

Az MgSzH döntően hatósági, valamint szolgáltató tevékenységet lát el. Ennek keretén belül kiemelt feladatai:

- a nemzeti támogatási rendszer működtetésében közreműködés,
- elemi károkkal kapcsolatban eljárni,
- a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által delegált feladatok végrehajtása;
- a hegyközségek törvényességi felügyelete;
- a veszélyes állatbetegségek leküzdésével kapcsolatos tevékenység, az élelmiszer- és takarmányellenőrzési hatósági munka, az országhatáron folyó állategészségügyi ellenőrző és vizsgáló tevékenység, az állategészségügyi intézetek diagnosztizáló és betegséget megállapító tevékenysége;
- a növény- és talajvédelmi feladatok keretében a növényi károsítók fellépésének megelőzéséről, szükség esetén a károsítók elpusztításáról intézkedni, a növényvédőszer, termésmenővelő, talajjavító anyagok ellenőrzése;
- az EU-konform állat- és növény-egészségügyi határállomások működtetése;
- az uniós és hazai rendeletekben előírt, az egyes betegségek, kártevők felderítésére irányuló monitoring vizsgálatok, a különböző mentesítési programok ellátása, valamint az állatvédelmi intézkedések végrehajtásának ellenőrzése;
- az erdőtörvényben és a külön jogszabályokban meghatározott erdészeti igazgatási feladatok ellátása;
- az Országos Erdőállomány-adattár és az Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszer működtetése;
- a termelésben alkalmazható állat- és növényfajták elismerése és minősítése, a fajtafenntartásról, a géntartalékok képzéséről és fenntartásáról való gondoskodás, a vetőmagvak és szaporítóanyagok ellenőrzése, az állatfajok és fajták tenyésztésének irányítása, tenyésztésszervezés;
- a borgazdasági termékek előállításával és forgalomba hozatalával kapcsolatos feladatok ellátása;

- élelmiszerbiztonsággal, ellenőrzéssel kapcsolatos hatósági feladatok elvégzése;
- Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal pénzügyi, gazdálkodási feladatainak ellátása.

Az MgSzH által 2010-ben teljesíthető kiadás 28.882,5 millió forint, a teljesítendő saját bevétel 13.558,0 millió forint, a támogatás pedig 15.324,5 millió forint.

Az intézmény 2010-ben 868,6 millió forinttal alacsonyabb költségvetési támogatással láthatja el szakigazgatási, hatósági, szolgáltatási feladatait, mint 2009-ben, ami a 2010. évi adóváltozásokkal és a zárolás bázisba építésével van összefüggésben.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal vállalkozási tevékenységet nem folytat, gazdasági társaságban és alapítványban nem vesz részt.

Az MgSzH 2010. évre tervezett létszám-előirányzata 4.895 fő köztisztviselő. A Hivatal az uniós támogatások „Technikai segítségnyújtás” jogcím keretén - az engedélyezett létszámon felül - 55 főt tervez foglalkoztatni.

2/2. alcím: Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal (MÉbiH)

A Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatalt a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter felügyeli, a 66/2003. (V. 15.) Kormányrendelet alapján.

A MÉbiH önálló jogi személyiségű, az előirányzatai felett teljes jogkörrel és önálló költségvetéssel rendelkező központi költségvetési szerv, melynek pénzügyi, gazdálkodási feladatait a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal látja el.

A MÉbiH fő feladata az élelmiszer- és takarmánybiztonság területén szakmai döntéselőkészítés és együttműködés az Európai Unió központi szerveivel és a tagállamok élelmiszer-biztonsági szerveivel.

Az intézmény által 2010-ben teljesíthető kiadás 139,7 millió forintra csökkent a 2009. évi 143,2 millió forint kiadáshoz képest. A MÉbiH kiadásainak fedezete teljes egészében költségvetési támogatás, csak állami feladatai vannak, vállalkozási tevékenységet nem folytat.

A MÉbiH 2010. évre engedélyezett létszám-előirányzata 18 fő közalkalmazott.

3. cím: Földhivatalok, Földmérési és Távérzékelési Intézet

A 3. cím a földügyi szakigazgatási tevékenységet ellátó földhivatalok (19 megyei, illetve a fővárosi intézmény és a 121 területi szervként működő körzeti földhivatal), valamint a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) előirányzatait tartalmazza.

A földügyi intézmények feladata az ingatlan-nyilvántartás vezetése, a földtulajdoni és földhasználói előírások végrehajtásának ellenőrzése. Ellátják továbbá a polgári célú állami földmérési, térképészeti és távérzékelési feladatokat, és közreműködnek a Nemzeti Kataszteri Program végrehajtásában.

A Földmérési és Távérzékelési Intézet teljesíti a központi adat- és térképtárral összefüggő, a Földrajzinév-tár vezetésére vonatkozó-, továbbá az alappont-hálózatokat és az állami topográfiai térképeket érintő, jogszabályban előírt feladatokat. Feladata a

TAKAROS, TAKARNET program (térképen alapuló kataszteri rendszer, illetve a földhivatali nyilvántartások országos számítógépes hálózata) továbbfejlesztése, továbbá a MePAR (műholdas, légitényképes parcella-azonosító rendszer) működtetése.

Mindezekon felül hatósági jogkörében végzi az államhatárral kapcsolatos tárgyévra meghatározott földmérési és nyilvántartási feladatokat, delegált feladatként szolgáltatást nyújt az EU támogatások rendszerében a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal részére.

A 2010-ben teljesíthető kiadás a földhivatalok és a FÖMI tekintetében 21.085,9 millió forint, amelyet teljes egészében saját bevétel finanszíroz.

A földhivataloknak 2010-ben 3.745,6 millió forint befizetési kötelezettséget kell teljesíteniük a központi költségvetés részére, amely az előző évhez képest változatlan nagyságrendű. A földügyi intézmények részére nagy kihívást jelent a Ket. tv. hatályba lépésével összefüggő többletfeladatok teljesítése, a válság miatt kieső bevételek által kényszerített alkalmazkodás.

A címen tervezett létszám-előirányzat 2010-ben - az előző évvel egyezően - 4.056 fő köztisztviselő.

4. cím: Állami Ménesgazdaság

Az Állami Ménesgazdaság (Szilvásvár) alapfeladata a Lipicai és a Gidrán ménes törzstenyészetek fenntartása, ezzel összefüggő tenyésztés, törzskönyvezés, takarmánygazdálkodás, versenyeztetés.

A címen tervezett kiadási előirányzat 286,1 millió forint, a teljesítendő bevétel 123,2 millió forint, a rendelkezésre álló költségvetési támogatás 162,9 millió forint. A Ménesgazdaság 2010-ben az előző évinél 5,7%-kal alacsonyabb kiadást teljesíthet.

Az Állami Ménesgazdaság, Szilvásvár 2010. évi engedélyezett létszám-előirányzata 53 fő közalkalmazott.

5. cím: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH)

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal folyósítja az Európai Unió és a hozzá kapcsolódó nemzeti támogatásokat. Ellátja az unió belpiaci és külpiaci támogatásainak kezelését, működteti az intervenciók rendszerét, működteti az ügyfél nyilvántartási, a parcella azonosító, az Integrált Irányítási és Ellenőrzési Rendszert (IIER). A Kormány az MVH-t jelölte ki agrárkár-enyhítési szervként is. A Hivatal ellátja továbbá a jogszabályban meghatározott körben és módon az egyes nemzeti támogatások igénybevételével és végrehajtásával összefüggő feladatokat.

2009-ben befejeződik az Agrár Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) támogatásainak kifizetése.

2010-ben folytatódik az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) előirányzatainak felhasználása, illetve a Halászati Operatív Program (HOP) támogatásainak kifizetése.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal címen tervezett 2010. évi előirányzatok alapvetően a Hivatal működési kiadásait és annak támogatását tartalmazzák. A tervezett kiadás 9.978,5 millió forint és a tervezett támogatás 9.947,5 millió forint, amely 4,3%-al csökkent az előző évihez képest. A csökkentés a 2010. évi adóváltozásokkal és a zárolás bázisba építésével van összefüggésben. A címen a tavalyi évhez hasonlóan 31,0 millió Ft bevétel került megtervezésre.

Az intézmény költségvetése tartalmazza a delegált feladatok pénzügyi forrását is.

Az MVH 2010-ben folytatja az EMVA informatikai rendszerének továbbfejlesztését, az újonnan meghirdetett intézkedések kezelésére.

Az MVH vállalkozási tevékenységet nem végez, gazdasági társaságban és alapítványban nem vesz részt.

Az MVH tervezett 2010. évi létszám-előirányzata - egyezően az előző évivel - 1.152 fő köztisztviselő. Az intézmény az ÚMVP technikai segítségnyújtási kerete terhére 576 fő köztisztviselőt foglalkoztat.

6. cím: Mezőgazdasági középfokú szakoktatás és szaktanácsadás intézményei

A címhez 3 önállóan gazdálkodó szakképző intézmény, valamint az FVM Vidékfejlesztési Képzési és Szaktanácsadási Intézet tartozik. 2008. augusztus 31-ével az addig 18 önállóan gazdálkodó szakiskola 3 Térségi Integrált Szakképző Központba (TISZK) való szervezésre került sor a feladatok hatékonyabb ellátása, az oktatás mai kor követelményeinek való korszerűsítése, a szakképzési és a pályázati források eredményesebb lehívása és felhasználása érdekében.

A szakiskolák alapvetően mezőgazdasági jellegű középfokú oktatást és szakmunkás, valamint felnőttképzést folytatnak. Valamennyi iskolához tartozik tangazdaság, tanüzem. Az intézmények oktatási struktúrája viszonylag széleskörű, hasonló módon szervezett a tangazdasági tevékenységük is.

2009-ban a mezőgazdasági szakoktatási intézményekben közel 6.500 fős diákközösség tanul. Az FVM iskoláiban nappali tagozaton mintegy 52, esti-levelező tagozaton pedig további 30 agrárszakmában szerezhető képesítés, azonban az új Országos Képzési Jegyzék szerint további szakok indulnak el a 2009/2010. tanévtől.

Az intézmények kiemelt feladatai: nappali szakképesítésre felkészítő iskolai oktatás, nappali, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás, szakképesítésre felkészítő iskolarendszerű felnőttoktatás, általános műveltséget megalapozó iskolarendszerű felnőttoktatás, valamint a felsőfokú szakképesítést nyújtó képzés. Az iskolarendszerű képzésen kívül végzik a felnőttek szakmacsoportos továbbképzését. A szakképző intézmények, az oktatás színvonalas ellátása érdekében működtetik a tangazdaságokat, és tevékenységük kiegészül szaktanácsadással is.

A címhez tartozik még az FVM Vidékfejlesztési Képzési és Szaktanácsadó Intézete, amely főként koordinációs feladatokat lát el az agrárgazdaság és agrár-vidékfejlesztési szakterületeken.

Az cím intézményei 2010-ben szakképzési, nevelési és szaktanácsadási tevékenységükre 5.663,0 millió forint kiadást fordíthatnak, amelynek forrása: 1.654,0 millió forint saját bevétel és 4.009,0 millió forint költségvetési támogatás. A kiadási és támogatási előirányzatok csökkenése a 2010. évi adóváltozásokkal, a zárolás bázisba építésével van összefüggésben.

A címen tervezett 2010. évi létszám 1.526 fő közalkalmazott. Előző évhez viszonyítva változás: forrás hiány miatt 38 álláshely került törlésre. Az ÚMVP technikai segítségnyújtási kerete terhére az FVM VKSZI további 53 főt foglalkoztat.

A szakképző intézmények vállalkozási tevékenységet nem végeznek.

7. cím: Közművelődési intézmények

A címhez a *Magyar Mezőgazdasági Múzeum*, valamint az *Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ* tartozik.

Ezen intézmények 2010-ben tervezett kiadási előirányzata 605,1 millió forint, a saját bevétel 107,0 millió forint, a költségvetési támogatás előirányzata 498,1 millió forint. A kiadási és támogatási előirányzatok csökkenése a 2010. évi adóváltozásokkal, a zárolás bázisba építésével van összefüggésben.

A *Magyar Mezőgazdasági Múzeum* az ágazat kultúrtörténeti emlékeit gyűjti és őrzi meg, agrártörténeti kutatásokat végez, állandó és időszaki szakkiállításokat szervez. A magyar mezőgazdaság, erdő- és vadgazdálkodás, halászat, élelmiszeripar, elsődleges faipar és természetvédelem fejlődésére vonatkozó agrártörténeti emléktárgyakat gyűjt. Az intézmény tudományos témáival összefüggő alap-, közép- és felsőfokú oktatásban, valamint a muzeológus-képzésben és továbbképzésben is szerepet vállal.

Az *Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központnak*, mint az ország egyetlen mezőgazdasági ágazati tudományos szakkönyvtárának, alapfeladata a szakkönyvtári állomány gyűjtése, az állománygyarapítás, a szakmai információáramlás elősegítése, a közép-kelet-európai agrárinformációs központi feladatok ellátása, az ágazatot érintő EU-s kiadványok, információk hozzáférhetővé tétele, bővülő szolgáltatási feladatok ellátása (szakirodalmi szolgáltatóház, agrár-kulturális szolgáltatások). A Könyvtár a FAO letéti könyvtáraként gyűjti, feldolgozza, tárolja és szolgáltatja az ENSZ élelmiszerügyi és mezőgazdasági szervezetének kiadványait, hagyományos könyvtári eszközökön kívül dokumentumaiból digitális archívumokat épít.

A Múzeum és a Könyvtár 2010. évi tervezett létszám előirányzata 138 fő közalkalmazott.

A címhez tartozó intézmények vállalkozási tevékenységet nem folytatnak.

8. cím: Agrárkutató intézetek

A címhez hét önállóan gazdálkodó kutatóintézet tartozik, amelyek mezőgazdasági, állattenyésztési, gépesítési, biotechnológiai, élelmiszeripari, agrárökonómiai kutatásokat végeznek.

Az agrárkutató intézetek főbb feladatai:

- az élelmiszergazdaság versenyképességének javítását és a jövedelemtermelés fokozását szolgáló kutatások, agrártermékek nemzetközi kereskedelme

javítására alkalmas nemzetközi irányzatok megismerése és megismertetése, a minőséggel és élelmiszerbiztonsággal összefüggő kutatások, a tulajdon- és érdekviszonyok vizsgálata,

- a mezőgazdasági gépesítés társadalmi, gazdasági és ágazati összefüggéseinek kutatása, termelési technológiák műszaki-ökonómiai megalapozása,
- fajtafenntartás, génbanki tevékenység, takarmányozási kutatások,
- hal-genetikai kutatások, hal táplálkozás élettani kutatások, vízminőségi kutatások, rizsnemesítés, halászati kutatások,
- élelmiszer-tudományi kutatások, termékfejlesztés, analitikai mérések végzése,
- agrár- és élettudományi kutatások végzése, molekuláris géntérképezés, biotechnológiai kutatás, géntechnológiai eredet megállapítása,
- erdőgazdálkodás fejlesztésére irányuló komplex kutatások végzése.

A kutatóintézetek által 2010-ben teljesíthető kiadás 3.661,8 millió forint, a saját bevétel 1.737,5 millió forint, a költségvetési támogatási előirányzat 1.924,3 millió forint, amely 5,6%-kal alacsonyabb a 2009. évi támogatási előirányzatnál. A kiadási előirányzatok csökkenése a 2010. évi adóváltozásokkal, a zárolás bázisba építésével van összefüggésben.

A 8. cím intézményeinek 2010. évi tervezett létszám előirányzata 716 fő közalkalmazott. Előző évtől eltérés: fedezet hiány miatt 30 álláshely került törlésre.

9. Cím: Agrármarketing Centrum (AMC)

Az Agrármarketing Centrum - költségvetési szervként - tevékenységét 2008. február 7-én kezdte meg.

Az AMC főként a magyar mező- és élelmiszergazdaság termékei bel- és külföldi piacra jutásának elősegítését szolgálja a közösségi agrármarketing speciális eszközeivel. Az alapítási cél szerinti tevékenységét semlegesen és az esélyegyenlőség elve alapján végzi, biztosítva ezáltal a magyar mező- és élelmiszergazdaság valamennyi szereplőjének, hogy tevékenységének haszonélvezője legyen.

Az Agrármarketing Centrum 2010. évre tervezett működési kiadási előirányzata 182,7 millió forint, ebből a költségvetési támogatás összege 171,7 millió forint, a bevétel pedig 11,0 millió forint.

A működési kiadási előirányzat szerény mértékben csökkent a 2010. évi adóváltozások, a zárolás bázisba építése miatt.

Az AMC kezeli az agrártámogatások közösségi marketing célra elkülönített keretét, mint támogatási szerv, a közösségi agrármarketing támogatások igénybevételének szabályairól szóló 66/2008. (V. 26.) FVM rendelet szerint eljárva.

A 2010. évben tervezett létszám előirányzat 25 fő közalkalmazott.

III. Fejezeti kezelésű előirányzatok

A 10/1 Beruházás alcím, 10/1/13 Intézmények központi beruházásai jogcímcsoport 2010. évi kiadási előirányzata mindössze 74,9 millió forint. A jogcímen tervezett forrás - feladatfinanszírozás keretében - a tárca intézményei halaszthatatlan beruházási feladatai megvalósítását segíti.

A 10/02 alcím, Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok olyan támogatási célok előirányzatait tartalmazza, amelyek nagyrészt a minisztérium intézményrendszerén keresztül valósulnak meg, de bázis jelleggel nem épülhetnek be az egyes intézmények költségvetésébe. A támogatások kisebbik hányadát a tárca feladatainak megvalósítását segítő államháztartáson kívüli szervezetek vehetik igénybe. *Az alcím* tervezett összes 2010. évi kiadási előirányzat 8.272,8 millió forint, melynek fedezete 6.772,8 millió forint támogatás és a Bormarketing és minőség-ellenőrzés kiadási fedezetét biztosító 1.500,0 millió forint tervezett bevétel (befizetés).

Az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok 2010. évi tervszámait, az előző évvel összehasonlítva a 3. számú táblázat foglalja össze. A takarékosági intézkedések az alcím előirányzatait is érintették. A támogatás csökkenés 1.154,8 millió forint, az *MVH IIER fejlesztés támogatása, működtetése* új jogcím nélkül.

Az egyes előirányzatok külön törvényi soron történő tervezését jogszabályok írják elő, másrészt az átláthatóság szempontjából is indokolt az elkülönítés. *A 10/2. alcím, Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok* főbb támogatási céljaihoz, tervszámaihoz a következő észrevételeket fűzzük:

- A Rómából Budapestre áttelepülő *FAO intézmények finanszírozása* jogcímen 250,0 millió forint áll rendelkezésre, azonos nagyságrendű a *Nemzetközi szervezetek tagsági díjai* előirányzat, amelyből 207,0 millió forint a FAO tagsági díj.

- *Az ágazati szakmai szervezetek és képviseletek támogatása, valamint a Kamarák, hegyközségek támogatása külön előirányzatokon történő tervezését törvények írják elő.* (1995. évi XCIV. törvény 27.§ (1) bekezdés d) pontja, az 1999. évi CXXI. törvény 34.§ (1) bekezdés e) pontja, valamint a 2000. évi LXXXIV. törvény 30.§ (1) bekezdés d) pontja.) A feladatok finanszírozását ezeken a sorokon az előző év szintjén tervezzük.

- *Az agrárkutatás, tanüzemek támogatása, génmegőrzési feladatok* 2010-ben az előző évinél alacsonyabb szinten finanszírozhatóak. Továbbá ezen feladatok nem két soron, hanem egy-egy soron tervezhetőek.

A „*Központosított bevételből finanszírozott intézményi feladatok*” előirányzaton a zárolással csökkentett kiadást és támogatást terveztük. Ezen előirányzat rendeltetése az intézménykorszerűsítéssel összefüggő többletfeladatok finanszírozása, az intézmények likviditása fenntartásának támogatása, az MVH akkreditációjának segítése, az MgSZH átruházott, jelentős kiadással járó feladatai (pl. állategészségügyi intézkedések) finanszírozásához hozzájárulni.

- *Az adózók 1%-os felajánlásából származó támogatási lehetőség megszűnt*, ennek ellenére a tárca a szűkös támogatási keretéből a parlagfü elleni közérdekű védekezés feltételeinek biztosítására 350,0 millió forintot különített el 2010. évi költségvetésében.

3. számú táblázat: **Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok**

Előirányzat megnevezése	2009.			2010.		
	Támogatás	Bevétel	Kiadás	Támogatás	Bevétel	Kiadás
FAO intézmények finansz.	250,0		250,0	250,0		250,0
Agrárkutatás, tanüzemek támogatása	535,0		535,0	400,0		400,0
Magán és jogi szem. kártérítése	9,2		9,2	9,2		9,2
Magyar-Román regionális kutató-oktató központ támogatása	64,4		64,4	64,4		64,4
Ágazati szakmai szervezetek támogatása	193,2		193,2	193,2		193,2
Vízügyi feladatok támogatása	368,0		368,0	348,0		348,0
Parlagfű elleni közérdekű védekezés	443,4		443,4	350,0		350,0
Parlagfű-mentes Magyarországért Bizottság	510,1		510,1	-		0,0
MVH IIER fejlesztés, működés	-		0,0	3 000,0		3 000,0
Osztatlan földtulajdon kimérése	200,0		200,0	200,0		200,0
Génbanki tevékenység feladat finanszírozása	100,0		100,0	-		0,0
Közp.bevételtől finanszírozott intézményi feladatok	1 137,5		1 137,5	1 051,2		1 051,2
Magyar Agrárkamara állami feladatai támogatása	64,4		64,4	64,4		64,4
Állatorvosi Kamara állami feladatai támogatása	12,0		12,0	12,0		12,0
Nővényorvosi Kamara állami feladatai támogatása	6,4		6,4	6,4		6,4
Állami génmegőrzési feladatok	500,0		500,0	300,0		300,0
Hegyközségek állami feladatai	184,0		184,0	184,0		184,0
Kincstári szolgáltatási díjak	100,0		100,0	100,0		100,0
Bormarketing és minőség ellenőrzés	-	1 500,0	1 500,0	-	1 500,0	1 500,0
Nemzetközi szervezet tagsági díjai	250,0		250,0	240,0		240,0
Összesen:	4 927,6	1 500,0	6 427,6	6 772,8	1 500,0	8 272,8

A 10/3 alcímen már 2007. év óta új Phare támogatási előirányzatok nem kerültek tervezésre, mivel *a PHARE és az átmeneti programok kötelezettségvállalásai már lezárultak*, csupán az előző évek maradványai felhasználása jelent meg az előző évek költségvetése végrehajtásának tényszámaiban. 2010-ben az átmeneti támogatásoknál sem szerepel eredeti támogatási előirányzat.

A 10/4. Egyéb uniós támogatást kiegészítő nemzeti támogatás alcím, az Európai Mezőgazdasági Garancia Alaphoz (EMGA) kapcsolódó, közvetlen uniós, elsősorban piaci támogatások nemzeti kiegészítő forrásrészét, illetve az uniós programok ÁFA fedezetét tartalmazza. Az Európai Unió jogszabályokban meghatározott közösségi rész, a Magyar Államkincstár által a Kincstári Egységes Számláról meghitelezésre kerülő, EU által közvetlenül térített Piaci támogatások előirányzatán került megtervezésre. Az *alcímen belül hat jogcím került tervezésre*, az alábbiak szerint:

A 10/4/6 Méhészeti Nemzeti Program a 797/2004/EK tanácsi rendeletnek és a 3844/2007. bizottsági határozatnak megfelelően, a 2007-2010 időszakban, a méhészeti ágazat uniós versenyképességének megtartását, fejlesztését, az ökológiai egyensúly fenntartását szolgálja. A méz termelésének és értékesítésének javítására irányuló intézkedések 6 fő program keretében valósulnak meg. 2010. évben tervezett nemzeti támogatás összege 480,0 millió forint, melyhez hasonló nagyságrendű közvetlen uniós támogatás kapcsolódik.

A10/4/7 Igyál tejet program piacszabályozó jellege mellett, a hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetését elősegítő szociális intézkedésnek tekinthető. Az iskolatej program az EU-n belül is támogatott tevékenység, melynek során jelentős támogatási összegek hívhatók le a közösségi költségvetésből. A nemzeti kiegészítő támogatás 2010. évi összege 400,0 millió forint, a támogatás mértéke az intézményfenntartó feladatvállalási lehetősége és jövedelmi helyzete alapján 20%, 50%, 100% lehet. A legtöbb igénybevevő a 100%-os kategóriába sorolt önkormányzatból kerül ki. A 2010 évi forrásigényt meghatározza, az adójogszabályok változása, valamint az oktatási intézményekbe felvett tanulók száma.

A 10/4/8 Egyes speciális szövetkezesek támogatása jogcím 910,0 millió forintos nemzeti támogatási előirányzata a Tanács 2007. szeptember 26-i 1182/2007/EK rendelete szerinti, a gyümölcs- és zöldségágazat tekintetében különleges szabályok megállapításáról szóló megállapodás alapján, az értékesítő szervezetek működésének megerősítését, fejlesztését, a válságok megelőzését és kezelését, a feldolgozóipari támogatások körének szélesítését segíti elő, egyúttal szociális célt is teljesítve. A kiadások 60%-át közvetlen uniós piaci támogatás finanszírozza.

A 10/4/9 Egyes állatbetegségek ellenőrzése, felszámolása jogcím 500,0 millió forintos előirányzata a 2007/782/EK bizottsági határozatban meghatározott állatbetegségek (szalmonella, madárinfluenza, a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak, sűrűlőkor, veszettség, Aujeszky-féle betegség) felszámolását, ellenőrzését és megfigyelését segíti elő. A nemzeti támogatás mellett hasonló nagyságrendű közvetlen uniós piaci támogatás igényelhető.

A 10/4/10 Uniós Programok ÁFA fedezete előirányzat tervezését az teszi szükségessé, hogy az uniós élelmiszersegély programot bonyolító MVH-nak a bruttó árát kell megfizetnie, ugyanakkor az EU az áru áfa nélküli intervenció árát téríti meg. Nem téríti meg az EU az ÚMVP, HOP technikai segítségnyújtás intézkedései áfa költségeit sem. Az előirányzat 2010. évi támogatási igénye 800,0 millió forint.

A 10/4/11 Iskolagyümölcs program bevezetéséről szóló rendeletet az Európai Unió 2007 végén fogadta el. A 13/2008 EK Tanácsi és a 288/2008 EK rendeletek alapján

elkészült a Magyar Iskolagyümölcs Stratégia, amely alapján az Iskolagyümölcs programot Magyarország 2010. január 1-én indítja. Az iskolagyümölcs program végrehajtására jóváhagyott EU keret teljes kihasználásához 2010-ben mintegy 260 millió forint nemzeti forrás szükséges. Ez az általános iskolák 1–4 évfolyamán tanuló összes diák heti két alkalommal való ellátásához elegendő.

A 10/5 alcím, a nemzeti támogatások jogcímcsoportjait tartalmazza. Nemzeti támogatások 2010-ben csak az uniós szabályoknak teljes mértékben megfelelő, azaz notifikált rendeletek alapján működtethetők. Vagy azok a támogatási konstrukciók hatályosak, amelyek a mezőgazdasági, illetve általános *de minimis* rendeletek, illetve a *mentesítési rendelet* alá tartoznak. Ezért 2010-ben megszűnik a korábbi 10/5/1 *Erdészeti feladatok*, a 10/5/2 *Termőföldvédelem támogatása*, a 10/5/4 *Halgazdálkodás támogatása*, a 10/5/9 *Erdőtelepítés, erdőszerkezet-átalakítás, fásítás* jogcím. Az erdészeti determinációk a 10/5/6 *Nemzeti Erdőprogram jogcímcsoportban* kerültek tervezésre.

A költségvetési szigorítások következménye a nemzeti támogatási keretszámok csökkenése, ami legnagyobb mértékben az egységes földalapú uniós támogatások nemzeti kiegészítése (top-up) jogcímet érinti, itt a csökkentés mértéke 33.000,0 millió forint. A 10/5. alcím 2010. évi költségvetés tervezete ennél fogva 49.203,8 millió forint kiadási előirányzatot tartalmaz, melynek fedezete 47.203,8 támogatás és 2.000,0 millió forint bevétel. *A külön soron tervezett, 2010. évben működtethető nemzeti támogatási előirányzatok az alábbiak:*

A 10/5/3 az Állattenyésztési feladatok támogatása jogcím alapvető célja a hazai tenyésztésszervezési, tenyésztői, genetikai fejlesztő munka elősegítése. A jogcím kiadási és támogatási előirányzata 750,0 millió forint. Az EU-s elveknek megfelelő, notifikált 21/2008.(II.26.) FVM rendelet alapján igényelhető támogatások hozzájárulnak a bel- és külpiazi versenyképesség megőrzéséhez, a tenyészállat-állomány genetikai minőségének fenntartásához és javításához, elősegítik a tenyésztésszervezési feladatok ellátását, a törzskönyvezést, a teljesítményvizsgálatot és tenyészérték megállapítást.

A 10/5/5 Vadgazdálkodás támogatása jogcím működési alapja a vadgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységek csekély összegű (*de minimis*) támogatásáról szóló 27/2008.(III.12.) FVM rendelet. A költségvetési tervezet szerint a kiadási és támogatási előirányzat 10,0 millió forint.

A 10/5/6 Nemzeti Erdőprogram új jogcímcsoport, amely magába foglalja a korábbi években külön törvényi sorokon megjelenő erdészeti támogatásokat, továbbá eddig a folyó kiadások előirányzatából finanszírozott feladatokat, a magánerdő gazdálkodók támogatását, a determinációkat.

A jogcímcsoport 2010. évi támogatása 1.300,0 millió forint, mely összeget teljes egészében az uniós csatlakozást megelőző évek erdőtelepítési és erdő felújítási determinációira kell fordítani.

A 10/5/7 Fejlesztési típusú támogatások jogcímen összesen 350,0 millió forintos előirányzat került megtervezésre, ami 2004. május 1. és az azt megelőző években vállalt agrárberuházások, zömmel ültetvénytelepítések 2010. évben esedékes determinációinak fedezete. 2011. évben a determinációk már minimális összegűek, gyakorlatilag kifutnak.

A 10/5/8 Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatból kerül finanszírozásra a kiegészítő nemzeti támogatás a top-up, továbbá az EU Bizottság által notifikált támogatási célok, illetve mentesítési rendelet, vagy csekély összegű támogatás formájában már kihirdetésre került célok. *(A 2010-ben működtethető nemzeti támogatási jogcímeiket a 6-ik oldalon ismertettük.)* A jogcímcsoport tervezett kiadási és támogatási előirányzata 42.793,8 millió forint.

A 10/5/10 Nemzeti agrár kárenyhítés költségvetési soron tervezett kiadás 4.000,0 millió forint, melynek forrása a költségvetésből biztosított 2.000,0 millió forint támogatás, valamint 2.000,0 millió forint tervezett bevétel. A támogatási előirányzat a termelők és az állam közös kockázat- és tehervállalásán alapuló támogatási konstrukció működtetését teszi lehetővé.

A 10/6 Állat- és növénykártalanítás alcím, felülről nyitott előirányzat, melyen a tervezett kiadás 500,0 millió forint. Felhasználásának célja az állategészségügyről, valamint a növényvédelemről szóló törvényekben foglalt feladatok végrehajtásához források biztosítása. Ebből az előirányzatból történik a járványos állatbetegségek megelőzésére, felderítésére és felszámolására hozott hatósági intézkedések kiadásainak, a gazdálkodókat ért károk megtérítése.

A 10/7 Árfolyamkockázat és egyéb EU által nem térített kiadások alcímen történik az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból és az Európai Halászati Alapból származó utólag fizetett támogatások árfolyamkülönbözeteinek elszámolása. Az előirányzat finanszírozza az intervenciók felvásárlásokhoz kapcsolódó járulékos költségek EU által nem térített részét, a KESZ számla felé történő rendezéseket. Az alcímen tervezett kiadás és támogatás 2.000,0 millió forint.

A 10/11 Vidékfejlesztési és halászati programok alcím tervezett kiadási előirányzat 131.198,4 millió forint, ebből az EU forrásrész 96.873,5 millió forint, a nemzeti támogatás 34.324,9 millió forint. A fejezeti kezelésű előirányzatok 195.159,9 millió forint kiadási főösszegéből a 10/11 alcím 67,2%-os részarányt képvisel. A 10/11/1 Nemzeti Vidékfejlesztés Terv programjai lezárultak, a determinációk az ÚMVP-ből kerülnek rendezésre.

A 10/11/02 Új Magyarország Vidékfejlesztési Program, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott intézkedési célok támogatására 2010-ben összesen 129.158,4 millió forint fordítható, amelyből az EU által biztosított támogatás 95.343,5 millió forint, a nemzeti társfinanszírozási rész 33.814,9 millió forint.

Tekintettel az agrárium nehéz helyzetére, a program mielőbbi megvalósítása és ezáltal az ágazat versenyképességének növelése érdekében 2009-ben az ÚMVP egyes fejlesztési jogcímeinél előleg konstrukció került bevezetésre. 2010-ben az előleg konstrukció és a 2010. évre meghirdetett támogatási konstrukciók kötelezettségvállalásainak kifizetéseivel számolunk, új beruházási konstrukciók indításával nem.

Az ÚMVP jogcímcsoportról finanszírozott támogatásokat a 2010-es költségvetésben jogcímenként, azaz *tengelyenként (intézkedéscsoportonként) is részletezésre került.*

Az uniós támogatások aránya tengelyenként változó. Az I. tengelynél az EU hozzájárulás átlagos aránya 71,77%, a II. tengely esetében 76,86%, a III. tengelynél 71,77% és a IV. tengelynél 76,86%.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott tengelyek (intézkedések) az alábbiak:

I. tengely: A mezőgazdaság, az élelmiszer-feldolgozás és az erdészeti ágazat versenyképességének javítása.

Az ÚMVP I. tengelyre a források 48%-a került allokálásra. A 2007-2009. években 18 támogatási konstrukciót indított el az FVM. Ezen támogatási konstrukciók esetében jelentős kötelezettségvállalás történt, a megkezdett beruházások és az egyéb intézkedések végrehajtása folyamatosan valósul meg, mely alapján az idei évhez hasonló nagy összegű kifizetés prognosztizálható 2010-ben.

Az I. tengelyen belül meghirdetett intézkedések:

- állattartó telepek korszerűsítése – trágyakezelés, komplex
- az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztése,
- kertészet korszerűsítése (építés),
- kertészet korszerűsítése (gép),
- növénytermesztés létesítményeinek korszerűsítése (szárítók),
- szántóföldi növénytermesztésben használt gépek, technológiai berendezések beszerzése,
- mezőgazdasági termelők és erdőgazdálkodók részére nyújtott szaktanácsadás,
- általános agrárpolitikai ügyfélszolgálati tájékoztatás,
- mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÉLIP),
- termelői csoportok működése,
- telephelyen belül történő energiaellátás megújuló energiaforrások felhasználásával,
- ültetvénytelepítés (fás szárú),
- ültetvénytelepítés (lágyszárú),
- ültetvénytelepítés (gyümölcs),
- gazdaság átadásának támogatása,
- fiatal mezőgazdasági termelők elindítása,
- a kiskapacitású, elsődleges bio-üzemanyag célú feldolgozóüzemek létesítése,
- mezőgazdasághoz és erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó szakmai képzések.

Az I. tengelyen belül további meghirdetni tervezett intézkedés:

- mezőgazdasági utak fejlesztése,
- mezőgazdasághoz és erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó szakmai képzések.

Az I. tengely intézkedéseire tervezett kiadás 44.099,3 millió forint.

II. tengely: A környezet és a vidék állapotának javítása

Általános célkitűzés a környezet és a tájképi jelleg javítása, a tájgazdálkodás támogatásával. A II. tengelyt érintő Nemzeti Vidékfejlesztési Terv 2004-2006. évi többéves kötelezettségvállalásai (Agrár-környezetgazdálkodás, EU követelményeknek való megfelelés, Mezőgazdaság területek erdősítése) a 1320/2006 EK Rendelet alapján az EMVA keretét terhelhetik. Az Agrár-környezetgazdálkodás NVT determinációja kifutóban van, így sor kerülhetett az intézkedés EMVA-ban történő megnyitására. A támogatás 2009 nyarán került meghirdetésre, az ötéves kötelezettségvállalási időszakra vonatkozó támogatási kérelmek beadása 2009. július 25-ével zárult. További támogatási kérelem beadásra nem lesz mód. A kifizetés első alkalommal 2010-ben lesz esedékes.

A II. tengelyen belül meghirdetett intézkedések:

- gazdálkodás kedvezőtlen adottságú területeken
- Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás,
- agrár-környezetgazdálkodási intézkedés,
- nem termelő mezőgazdasági beruházások,
- mezőgazdasági területek erdősítése,
- agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken,
- erdészeti potenciál helyreállítása,

A II. tengelyen belül meghirdetni tervezett intézkedések:

- erdő környezetvédelem,
- nem termelő beruházások erdőterületen,
- nem mezőgazdasági területek erdősítése,
- védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzése,
- genetikai erőforrások megőrzése.

Az II. tengely intézkedéseire tervezett kiadás 41.550,0 millió forint.

III. tengely: Az életminőség javítása a vidéki területeken és a diverzifikáció ösztönzése

Az intézkedéscsoport a vidéki gazdaság bővülését, többek között a nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálással, a mikrovállalkozások humán erőforrásának és fizikai infrastruktúrájának fejlesztésével, a fejlesztések közötti egymásra épülés és szinergia erősítésével, együttműködési hálózatok fejlesztésével kívánja elérni.

Az intézkedések egy része LEADER helyi akciócsoportokon keresztül valósul meg, amelyek az ÚMVP-ben támogatásra jogosult vidéki településeket teljesen lefedik.

A III. tengelyen belül meghirdetett intézkedések:

- készségek elsajátítása, ösztönzés és a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása, (Az intézkedés keretében kiválasztásra kerültek azon jogcímbirtokosok, melyek Helyi Vidékfejlesztési Irodák létesítésére nyújthattak be pályázatot.)
- a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások: kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése,
- a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások: Integrált Községi és Szolgáltató Terek kialakítása,
- falumegújítás és –fejlesztés,
- mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása,
- turisztikai tevékenységek ösztönzése,
- vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése,
- a Helyi Vidékfejlesztési Községek és a LEADER helyi akciócsoportok részére az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet keretében nyújtott támogatás.

A III. tengelyen belül meghirdetni tervezett intézkedések:

- nem mezőgazdasági tevékenységre történő diverzifikálás,
- a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások: Integrált Községi és Szolgáltató Terek létrehozása.

Az III. tengely intézkedéseire tervezett kiadás 31.211,4 millió forint.

IV. tengely LEADER intézkedések.

Kiemelt fejlesztési irány - a nemzeti fejlesztési irányokkal összhangban - a vidéki foglalkoztatás bővítése, a tevékenységek diverzifikálása és a helyi közösségek fejlesztése. A LEADER program regisztrációs időszaka 2007. október 10-én zárult le. A helyi közösségek közül 96 db kapott az Irányító Hatóság által előzetes elismerést, amely azt jelentette, hogy jogosultságot kaptak (2008-ban) a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS) megalkotására.

A helyi közösségek előzetes elismerését követően 4 hónap (120 nap) állt rendelkezésre a helyi vidékfejlesztési stratégiák elkészítésére. 2008. szeptember 26-án, Budapesten a Magyar Vidék Napján az Irányító Hatóságtól mind a 96 közösség LEADER Helyi Akciócsoport minősítést kapott.

2010-ben a LEADER programra tervezett kiadás 6.797,7 millió forint.

Technikai segítségnyújtás

Az EMVA Technikai segítségnyújtás előirányzata az eredményes végrehajtást segíti, a programok előkészítésének, végrehajtásának, monitoringjának, értékelésének, kommunikációjának finanszírozásával. A Technikai segítségnyújtás intézkedésre 2010. évben tervezett kiadás 5.500,0 millió forint.

Az NVT I. 2004-2006. évi keretének többlet kötelezettségvállalásai a 1320/2006 EK Rendelet értelmében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozhatóak. 2010-ben az EMVA terhére a következő intézkedések esetében fog pénzügyi teljesítési igény jelentkezni:

- szerkezetátalakítás alatt álló félig önellátó gazdaságok támogatása,
- termelői csoportok támogatása,
- agrár-környezetgazdálkodás,
- mezőgazdaság területek erdősítése,
- kedvezőtlen adottságú területek támogatása.

Az UMVP keretből az EMVA-ban folytatódó NVT intézkedések támogatási igénye 16.970,0 millió forint, míg az új ÚMVP támogatási célokra 112.188,4 millió forint használható fel 2010-ben.

A 10/11/03 Halászati Operatív Program jogcímcsoport kiadásaira 2010-ben 2.040,0 millió forint fordítható, amelyből az EU által biztosított támogatás 1.530,0 millió forint, a nemzeti társfinanszírozási rész 510,0 millió forint.

A támogatás összetétele: 75% uniós, 25% hazai forrás. Az Európai Bizottság 2008. szeptember 8-án hagyta jóvá az Európai Halászati Alapból származó közösségi támogatással összefüggő magyarországi operatív programot. A Nemzeti Halászati Stratégiai Terv (NHST) és a társfinanszírozott támogatások felhasználásáról szóló Halászati Operatív Program kiemelt feladata a rossz műszaki állapotban lévő halastavak rekonstrukciója, illetve a kínálat bővítése érdekében új, intenzív halnevelő üzemek létesítése és a halfeldolgozás fejlesztése. A halastavakon a közvetlen, étkezési célú haltermelésen kívül egyre nagyobb szerepet kap a természetes vizek telepítéséhez szükséges ivadék- és növendék halak előállítására. A természetes vizek hasznosításában növekszik a horgászati, rekreációs jellegű halgazdálkodás szerepe.

A Halászati Operatív Program 2010. évi költségvetésének tervezése során a Programban megállapított uniós kötelezettségvállalásokhoz tartozó nemzeti forrásrész került

meghatározásra. Az n+2 szabály lehetővé teszi a 2008. évre megállapított (5.456.086 EUR) keretösszeg 2010-ben történő felhasználását.

Jelenleg folyamatban van az ÚMVP-hez hasonló, 20%-os *előleg-konstrukció* kidolgozása, melynek igénybételére 2010-től lenne lehetőség. Az előlegfizetés kizárólag nemzeti forrásból valósul meg.

A 10/13 EU tagságból eredő feladatok alcím 400,0 millió forint előirányzata főként az Európai Unióban való eredményes működés feltételét képező intézményi feladatokra, valamint a minisztérium és a brüsszeli bizottságok közötti kapcsolatrendszer működtetésére fordítható.

A 10/14 Fejezeti tartalék 160,0 millió forint előirányzata az intézmények és egyéb szervezetek előre nem tervezhető, a miniszter által jóváhagyott rendkívüli kiadásaira, támogatására szolgál.

IV. Központosított bevételek

A 13. cím: a „Központosított bevételek” tervszámait tartalmazza. Az egyes feladatokon részletezett és tervezett bevétel összesen *4.710,0 millió forint, amely a központi költségvetést illeti.* A fejezet a beszédésben és a bevétel Kincstár felé történő továbbutalásában működik közre.

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény az egyes szakmai törvények módosításával, megszüntette az erdőfenntartási járulék, a tenyésztési hozzájárulás, a vadvédelmi és halászatfejlesztési hozzájárulások megfizetési kötelezettségét, ugyanakkor az illeték jellegű, földvédelmi járulék, állami vadász és horgászjegyek díjfizetési kötelezettsége, valamint a bírságok továbbra is a központi költségvetés bevételeit képezik.

A 13/1 Erdészeti bevételek alcím, az erdőfenntartási járulék áthúzódó bevételei mellett, az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság bevételeit, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVIII. törvény 81. §-a szerinti *erdővédelmi járulék* befizetéseket tartalmazza, összesen 200,0 millió forint előirányzattal.

A 13/2 Termőföld védelmével, hasznosításával kapcsolatos bevételek alcím 3.550,0 millió forint bevételi előirányzata a termelésből kivont mezőgazdasági területek utáni járulékbefizetések és földvédelmi bírságok tervezett összege. A járulék és bírság megfizetését a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény írja elő.

A 13/4 Halgazdálkodási bevételek döntő része az állami halász- és horgászjegyek díjbevételéből (200,0 millió forint), valamint a halászatfejlesztési hozzájárulás és a kiszabott halvédelmi bírságokból (60,0 millió forint) származik. Az állami halász- és horgászjegy valamint a bírságok megfizetését a „Halászatról és a horgászatról” szóló 1997. évi XLI. törvény és végrehajtási rendelete írja elő.

A **13/5 Vadgazdálkodási bevételek** 700,0 millió forint tervezett összegének jogszabályi alapja a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló többször módosított 1996. évi LV. törvény, valamint az ugyancsak többször módosított 79/2004.(V.4) FVM rendelet. A bevételek részletezése:

- állami vadászjegyek díja	585,0 millió forint,
- hatósági eljárási díj, trófea bírálat	60,0 millió forint,
- vadazonosító és üzemtervi szolgáltatás	30,0 millió forint,
- vadvédelmi bírság	25,0 millió forint.

A központosított bevételek minden esetben a központi költségvetést illetik, az azonos nevű fejezeti kezelésű támogatási előirányzatokkal nincs kapcsolatuk.

Budapest, 2009. szeptember

Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Dr. Oszkó Péter
pénzügyminiszter